

**ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH
I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH**

**im. 29 Pułku Piechoty 2 Armii Wojska Polskiego
58-400 KAMIENNA GÓRA ul. Traugutta 2
tel. (075)64-50-200 www.zszio-kg.edu.pl**

Zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej
dnia 15.09.09r.

**ROCZNY PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH
I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
W KAMIENNEJ GÓRZE
2009/2010**

WSTĘP

Kształcenie i wychowanie to podstawowe cele pracy szkoły. Pojęcia te stanowią integralną całość. Rozwój psychiczny dziecka, uwarunkowany jest przez wiele czynników. Jednym z ważniejszych jest wpływ środowiska, w tym głównie środowiska społecznego, w którym dziecko żyje.

W dzisiejszym świecie, wychowanie uważa się za jeden z wiodących czynników rozwojowych. Powinno ono oddziaływać w taki sposób, aby kształtować poznanie młodego człowieka, formować spostrzeżenia, pojęcia i sądy, wzbogacać wiedzę o świecie, wyrabiać odpowiednie nawyki, sprawności, umiejętności i zainteresowania oraz kształtować postawy. Działania te powinny prowadzić do wychowania jak najwszechstronniej rozwiniętej osobowości.

Pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci mają rodzice. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, uzupełniając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni ten proces wspomagać w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych, wspólnych dla wszystkich zajęć edukacyjnych, jest to, aby nauczyciele wspomagali wzrastanie wychowanków w klimacie miłości do rodziny i ojczyzny. Aby pomagali im w stawaniu się coraz bardziej samodzielnymi w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych.

W świadomym i metodycznym wychowaniu szkolnym chodzi o to, aby działania wychowawcze były podporządkowane wszechstronnemu rozwojowi ucznia jako człowieka.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r.
- Deklaracja Praw Dziecka z 1959 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. (art. 48, 53, 70)
- Ustawa o systemie oświaty z dn. 7.09.1991 r. (art. 1, 5, 33, 34a, 40)
- Ustawa z dn. 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela (art. 6)
- Program Polityki Prorodzinnej Państwa z dn. 17.11.1998 r. Rozporządzenie MEN z dn. 15.02.1999 r. w sprawie ramowego statutu szkoły publicznej (§ 2.1, § 2.2)
- Rozporządzenie MEN z dn. 15.02.1999 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego
- Statut szkoły
- Podstawa Programowa kształcenia ogólnego
- Rządowy program na lata 2008-2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”

2. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Podejmowane w szkole działania wychowawcze będą tylko wtedy skuteczne, gdy będą realizowane na każdym szczeblu pracy pedagogicznej. Wychowawcą jest każdy nauczyciel, niezależnie od tego, czy pełni formalnie funkcje wychowawcy. Skuteczna praca wychowawcy nie jest jednak możliwa bez aktywnego udziału rodziców i przyniesie efekty dopiero po połączeniu wysiłków szkoły i domu rodzinnego. Istotne jest ponadto aktywne uczestnictwo samych uczniów w realizacji podejmowanych działań wychowawczych. Spójność poszczególnych, teoretycznych i praktycznych poczynań wychowawczych wymaga, aby nie było między nimi sprzeczności oraz by nie wykluczały się one wzajemnie.

Szkoła jako środowisko jest szczególnie predystynowana do zaspokajania potrzeb młodzieży, które w tym środowisku mogą być realizowane. Do potrzeb tych należą:

- bezpieczeństwa (w wymiarze fizycznego i psychospołecznego funkcjonowania),
- potrzeba przynależności (do zespołu klasowego i całej społeczności szkoły),
- sprawiedliwego traktowania (zwłaszcza w werbalnym i niewerbalnym ocenianiu szkolnym),
- uznania, szacunku,
- powodzenia (szkolnego),
- samorealizacji (zwłaszcza w zakresie potencjału intelektualnego),
- dodatniej atmosfery życia (dodatniego intersubiektywnego samopoczucia uczniów).

Niniejszym program wychowawczy ma na celu ujednoczenie oddziaływań wychowawczych nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców. Konsekwencja w podejmowanych działaniach a także akceptacja przez uczniów i ich rodziców poszczególnych zasad i celów wychowania oraz ich aktywne uczestnictwo w realizacji poniższego programu jest niezbędnym warunkiem powodzenia pracy wychowawczej szkoły.

Proces wychowawczy określają jeszcze inne dokumenty, jak: WSO i wynikające z niego PSO, Szkolny Program Profilaktyki, plany wychowawcze klas oraz obowiązujące na terenie placówki regulaminy i procedury. Ponadto program wychowawczy jest zawarty w ofercie zajęć dodatkowych adresowanych do uczniów, a przede wszystkim zawarty jest w samych ludziach, którzy się wychowania podejmują.

Aby osiągnąć sukces w dziedzinie wychowania należy:

- a) stosować takie metody wychowawcze, które będą sprzyjały budowaniu osobowości wychowanka w duchu respektu dla możliwie najwyższych standardów moralnych
- b) unikać w procesie wychowawczym wszelkich rodzajów manipulacji wychowankiem, zmierzających do przedmiotowego traktowania jego osoby, a także unikania wszelkich form przemocy
- c) unikać takich metod wychowawczych, które oparte są na tresurze czyli na zasadzie prostego warunkowania, a więc wyłącznie na wykorzystaniu prostej formuły nagród i kar
- d) udzielać wychowankowi pomocy w dokonywaniu przez niego wyborów życiowych, przy uwzględnieniu właściwego jego wiekowi poziomu intelektualno-emocjonalnego
- e) kształtować postawę moralną wychowanka w oparciu o powszechnie uznane w naszej kulturze zasady etyczne, takie jak: uczciwość, poszanowanie dla własnej i cudzej godności

oraz dla dóbr materialnych, a także - - rozwijać stosownie do możliwości rozwojowych wychowanka, postawy takie jak: obowiązkowość, prawdomówność, szczerowość, niesienie pomocy potrzebującym, koleżeństwo

- f) ukazywać wychowankom pozytywne wzorce osobowościowe, związane z polską oraz uniwersalną kulturą i tradycją.

3. CELE WYCHOWANIA

Ogólnym celem wychowania, realizowanym przez szkołę, jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów. Pociąga to za sobą postrzeganie uczniów w kategoriach podmiotowości, godności, wolności, niepowtarzalności a także konkretnych praw i obowiązków. Wszechstronność rozwoju oznacza, że nauczyciele winni wspomagać w działalności edukacyjnej rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach, ze szczególnym uwzględnieniem nauczanego przedmiotu. Idzie za tym konieczność określenia celów wychowania w rozbiciu na wymiary rozwoju osobowego człowieka:

l.p.	Rodzaj edukacji- realizacja zadań statutowych szkoły	Cel wychowania	charakterystyka celów	Sposób realizacji - działania
	EDUKACJA PROZDROWOTNA	ROZWÓJ FIZYCZNO- ZDROWOTNY	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postawy dbałości o własne zdrowie • wyrabianie nawyków higienicznych • kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu • wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych 	<p>1. Propagowanie higieny osobistej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawianie zasad pielęgnacji skóry oraz uświadomienia konieczności zachowania czystości ciała • eksponowanie wpływu hałasu na życie człowieka • eksponowanie problemu szkodliwości nadmiernego nasłonecznienia <p>2. Wyjaśnianie zasad bezpieczeństwa w różnych warunkach a także zasad udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie przepisów bezpieczeństwa w domu, szkole, miejscu publicznym; potrzeby w zakresie bezpieczeństwa dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych • uświadamianie ryzyka związanego z różnymi rodzajami aktywności i sytuacjami życiowymi, jego ocena i odpowiedzialność za jego podejmowanie • zasady udzielania pierwszej pomocy w najczęstszych przypadkach zagrożenia życia; wzywanie pomocy w nagłych wypadkach; zachowanie w sytuacjach katastrof. <p>3. Żywność i żywienie:</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • skład żywności, układanie jadłospisów, ich różnice ze względu na kulturę, stan zdrowia, rodzaj pracy • higiena produkcji i przechowywania żywności, prawa konsumenta, reklama żywności <p>4. Aktywność ruchowa i umysłowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnianie, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna w różnych okresach życia i stanach zdrowia • wyjaśnianie wpływu ćwiczeń fizycznych na funkcjonowanie organizmu • znaczenie form wypoczynku biernego i czynnego • higiena pracy umysłowej i snu • problemy osób niepełnosprawnych i ich potrzeby <p>5. Zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu - podejmowanie odpowiedzialnych wyborów; korzystanie z pomocy służby zdrowia.</p> <p>6. Poczucie własnej wartości, dawanie i przyjmowanie wsparcia, asertywność.</p> <p>7. Przyczyny i skutki używania m.in. środków psychoaktywnych, formy pomocy dla osób eksperymentujących i uzależnionych; sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych.</p>
EDUKACJA PRORODZINNA	ROZWÓJ EMOCJONALNO-MORALNY	ROZWÓJ FIZYCZNO-	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność utrzymywania wartościowych, przyjaznych i głębokich kontaktów z innymi ludźmi • kształtowanie własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej • kształtowanie postawy dbałości o własne zdrowie • wyrabianie 	<p>Uświadamianie podstawowych funkcji rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ingerowanie w życie dziecka zanim narosną problemy. 2. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, znaczenie wspólnego świętowania i spędzania wolnego czasu. 3. Znaczenie więzi rodzinnych, związki uczuciowe; konflikty i ich rozwiązywanie. 4. Macierzyństwo i ojcostwo - uświadamianie przyjętej na siebie odpowiedzialności. <p>II. Identyfikacja z własną płcią. Akceptacja i szacunek dla ciała.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie zmian fizycznych i psychicznych okresu dojrzewania. Zróżnicowanie, indywidualne tempo rozwoju.

		ZDROWOTNY	nawyków higienicznych	<p>2. Prawo człowieka do intymności i ochrona tego prawa; postawy asertywne.</p> <p>3. Istota koleżeństwa i przyjaźni, wzajemny szacunek, udzielanie sobie pomocy, współpraca, empatia.</p> <p>4. Odpowiedzialność za własny rozwój - samowychowanie.</p> <p>5. Wspomaganie rodziny w jej zadaniach wychowawczych w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne, rozwijanie wiedzy i umiejętności ucznia</p> <p>III. Pomoc w uzyskaniu przez ucznia orientacji etycznej i hierarchizacji wartości.</p> <p>IV. Personalizacja życia w rodzinie, grupie koleżeńskiej, w społeczności (np. szkolnej)</p>
	EDUKACJA CZYTELNICZO - MEDIALNA	ROZWÓJ INTELEKTUALNY	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie wychowanka wartości wynikających z poszukiwania prawdy w szerokim rozumieniu tego pojęcia • przezwyciężanie lenistwa umysłowego • wglądu we własne walory i uzdolnienia (samoakceptacja) • wglądu we własne ograniczenia i słabości (samokrytycyzm) • nawyku rozwijania zainteresowań, zamiłowań i upodobań • umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji • umiejętności przekazywania swojej wiedzy innym • umiejętności publicznego 	<p>1. Propagowanie prospołecznych wzorców, które mają na celu eliminowanie obrazów przemocy i pornografii w mediach.</p> <p>2. Propagowanie właściwych postaw wobec nielegalnego używania technologii przekazu informacji; przestrzegania prawa, w tym praw autorskich.</p> <p>3. Kształtowanie właściwego podejścia do mass mediów: zasady i kryteria wyboru czasopism, książek, filmów, programów TV, stron internetowych a także odbioru reklamy w środkach masowego przekazu.</p> <p>4. Udział w ogólnoszkolnej akcji „Książka od ciebie”.</p> <p>5. Propagowanie i uczestnictwo młodzieży w organizowanych przez nauczycieli – bibliotekarzy, lekcjach czytelniczo – medialnych.</p>

		ROZWÓJ FILOZOFICZNO- DUCHOWY	<p>wypowiadania się</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy twórczej we wszystkich sferach życia kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego kształtowanie poczucia i smaku estetycznego kształtowanie osobowości wychowanków w duchu umiejętności wykraczania poza egoistyczne oraz praktyczne i doraźne cele życiowe 	
EDUKACJA EKOLOGICZNA	ROZWÓJ INTELEKTUALNY	ROZWÓJ EMOCJONALNO- MORALNY	<ul style="list-style-type: none"> uczenie wychowanka wartości wynikających z poszukiwania prawdy w szerokim rozumieniu tego pojęcia umiejętność myślenia wartościującego kształtowanie osobowości wychowanków w duchu umiejętności wykraczania poza egoistyczne oraz praktyczne i doraźne cele życiowe 	<p>Przedstawienie wpływu pojedynczego gestu (zachowania na „tak” i na „nie”) na stan środowiska poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> konkursy prace w zakresie propagowania ekologii propagowanie zdrowej żywności <p>2. Promocję konkretnych zachowań i wrażliwości na poziomie gospodarstwa domowego, miejsca pracy, form wypoczynku.</p> <p>3. Zapoznanie ze świadomością ekologiczną ludzi w regionie poprzez ankiety, wywiady i inne formy oddziaływań, pozwalające młodzieży na zaangażowanie się w ochronę środowiska na swoim terenie.</p> <p>4. Promocję administracji i zarządzania przyjaznego środowisku.</p> <p>5. Pobudzenie indywidualnej odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego.</p>
EDUKACJA PATRIOTYCZNA I	ROZWÓJ PATRIOTYCZNO- OBYWATELSKI		<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie wychowanków do aktywnego i 	<p>Organizowanie różnorodnych spotkań, uroczystości, inscenizacji, wycieczek wyzwalających przeżycia związane z</p>

	<p>OBYWATELSKA</p>		<p>świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw patriotycznych oraz szacunku do tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły • wpajanie szacunku dla bohaterów narodowych • kultywowanie pamięci o ludziach zasłużonych dla szkoły i otaczającego ją środowiska • kultywowanie tradycji związanych z patronem szkoły i jego historią • kształtowanie myślenia refleksyjnego o tradycji oraz historii kraju, rodzinnego miasta i szkoły • kształtowanie szacunku dla hymnu państwowego, godła oraz głównych świąt narodowo-państwowych (np. 3 Maja, 11 Listopada) • poznawanie historii i tradycji rodzinnego miasta (legenda, dzieje, zasłużeni ludzie) • kształtowanie postawy zaangażowania w 	<p>obchodzeniem świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie wycieczek edukacyjnych do miejsc pamięci narodowej • przybliżanie młodzieży sylwetek wielkich Polaków (artystów, uczonych, polityków, żołnierzy) • propagowanie utworów literackich (a także obrazów, filmów oraz sztuk teatralnych) tematyce historyczno - patriotycznej, reprezentatywnych dla dorobku kultury polskiej i międzynarodowej. <p>2. Zapoznanie uczniów z symbolami, zasadami i instytucjami, które posiadają istotne znaczenie dla funkcjonowania narodu i państwa polskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość godła i hymnu państwowego • uświadamianie znaczenia jednostki i jej funkcjonowania w grupie • szkolny samorząd uczniowski jako przygotowanie do zasad funkcjonowania demokratycznego społeczeństwa • przybliżanie zasad funkcjonowania samorządów terytorialnych • jednostka a społeczeństwo, naród, państwo <p>3. Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym kraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznavanie uczniów z prawami i obowiązkami obywatelskimi • wartości i normy życia społecznego, patriotyzm, kultura społeczna i polityczna <p>4. Edukacja wychowawcza integrująca zespół klasowy oraz kształtująca postawy patriotyczne.</p>
--	--------------------	--	---	---

			życie społeczne, m.in. poprzez uczestnictwo w akcjach charytatywnych	
	PRZECIWDZIAŁA NIE AGRESJI I PRZESTĘPCZOŚCI UCZNIÓW ORAZ ZAPOBIEGANIE UZALEŻNIENIOM			<p>. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konsekwentne przestrzeganie Statutu Szkoły oraz innych dokumentów wewnętrznych • zobowiązanie uczniów do przestrzegania procedury określającej schludny wygląd i strój uczniowski • zaangażowanie licencjonowanej firmy ochroniarskiej w zapewnienie bezpieczeństwa uczniom przebywającym na terenie szkoły • wprowadzenie obowiązku posiadania przez ucznia dokumentu identyfikującego jego tożsamość • wprowadzenie obowiązku noszenia identyfikatorów na terenie szkoły przez wszystkich uczniów i pracowników szkoły • niewpuszczanie na teren szkoły bez wylegitymowania osób obcych i postronnych, • adekwatne do sytuacji reagowanie na przejawy agresji i przemocy • włączenie do działań interwencyjnych, policji i Sądu • stały monitoring na terenie szkoły oraz terenie przyszkolnym • wprowadzenie rozbudowanego systemu dyżurów nauczycielskich na terenie wszystkich budynków szkolnych oraz terenie przyszkolnym • powołanie Szkolnego Koordynatora ds. Bezpieczeństwa • powołanie Szkolnej Rady ds. Bezpieczeństwa, której zadaniem będzie przeciwdziałanie wszelkim formom zagrożenia agresją <p>2. Diagnoza dziecka w rodzinie i klasie polegająca na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkoleniu wychowawców w zakresie prowadzenia zajęć integracyjno - adaptacyjnych (przed rozpoczęciem danego roku szkolnego) • organizacji warsztatów szkoleniowych ułatwiających zrozumienie (zdiagnozowanie) dziecka sprawiającego trudności wychowawcze, określenie indywidualnego planu pracy z takim dzieckiem w trakcie roku szkolnego • opracowanie wspólnie z wychowawcami planu pracy wychowawczej dla poszczególnych klas, co powinno ujednoczyć oddziaływania wychowawcze

				<p>3. Współpraca z placówkami przeciwdziałającymi patologiom społecznym w mieście:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjęcie ścisłej współpracy z instytucjami z obszaru pomocy społecznej celem zminimalizowania wpływu niekorzystnej sytuacji rodzinnej na poziom agresji uczniów (PCPR, ośrodki pomocy społecznej, pracownicy socjalni) • upowszechnienie i propagowanie działań Punktu Profilaktyki uzależnień • współpraca między szkołą a Ośrodkiem, polegająca na szkoleniu kadry szkoły • korzystanie z pomocy Policji, Sądu <p>4. Realizacja programów profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii • rozpropagowanie programów profilaktycznych • wykorzystanie inicjatywy wychowawców przy tworzeniu autorskich programów wychowawczych • upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień alkoholowych, narkotycznych i lekowych wśród nauczycieli, uczniów i rodziców. <p>Działania profilaktyczne w oparciu o założenie, że przeciwdziałanie agresji, przestępczości i uzależnieniom polega przede wszystkim na ukierunkowaniu młodzieży na inne dziedziny życia człowieka (działania uczące efektywnie spędzać czas wolny, ukierunkowujące zainteresowania, wzmacniające poczucie własnej wartości, świadczące o zainteresowaniu dorosłym światem dorastającej młodzieży) - np. może to być ustalenie stałego dyżuru nauczycielskiego, umożliwiającego w zależności od potrzeb i oczekiwań uczniów organizowanie zajęć pozalekcyjnych w szkole z wykorzystaniem całej bazy lokalowej: sali gimnastycznej, pracowni komputerowej, opieki w trakcie zabaw i imprez szkolnych, prowadzenia tematycznych warsztatów szkoleniowych dla uczniów.</p> <p>Ocena funkcjonowania założonych działań polegać powinna na diagnozie (np. ankietowej) przeprowadzonej po zrealizowaniu cyklu wychowawczego w szkole.</p> <p>1. Sport jako alternatywa agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie wewnątrzszkolnych igrzysk sportowych, pozwalających młodzieży wyładować w sposób pozytywny nadmiar energii przy osiągnięciu niezbędnej satysfakcji • aktywny udział młodzieży w organizacji zawodów międzyszkolnych <p>2. Promocja turystyki jako alternatywnego sposobu spędzania czasu:</p>
--	--	--	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie Szkolnego Klubu Turystyki <p>3. Rozwijanie działalności kółek zainteresowań.</p>
EDUKACJA EUROPEJSKA	<p>ROZWÓJ INTELEKTUALNY</p> <p>ROZWÓJ EMOCJONALNO - MORALNY</p> <p>ROZWÓJ FILOZOFICZNO – DUCHOWY</p> <p>POSTAWA OBYWATELSKO - PATRIOTYCZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie nawyku rozwijania zainteresowań, zamiłowań i upodobań • umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji • umiejętności przekazywania swojej wiedzy innym • otwartość na innych ludzi • umiejętność budowania własnej, indywidualnej tożsamości • tolerancja i szacunek dla wartościowych form odmienności i indywidualności • poznawanie dorobku kultury europejskiej • kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego • kształtowanie umiejętności nawiązywania głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem • przygotowanie wychowanków do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca wychowawców klas z funkcjonującym na terenie placówki Szkolnym Klubem Europejskim, w celu rozpowszechnienia wiedzy nt. krajów UE. 2. Realizacja tematów w ramach zajęć wychowawczych i przedmiotowych: <ul style="list-style-type: none"> • Unia Europejska jako najbardziej zaawansowana forma integracji. • Integracja europejska - jej znaczenie dla rozwoju gospodarczego i kulturowego kraju. • Rynek pracy w zjednoczonej Europie- korzyści i zagrożenia. • Edukacja europejska - droga do wielokulturowego społeczeństwa europejskiego. • Realizacja programu – „Europejczyk, to Ja” 3. Udział w uroczystościach o charakterze europejskim 4. Rozwijanie tożsamości europejskiej. 5. Pielęgnowanie uniwersalnych wartości, charakterystycznych dla społeczeństw demokratycznych, tj. poszanowanie praw człowieka, kształtowanie postaw obywatelskich oraz poczucia tożsamości narodowej, określanie swojego miejsca w kulturze i hierarchii wartości Europy. 	

			demokratycznego społeczeństwa	
EDUKACJA REGIONALNA	<p>ROZWÓJ INTELEKTUALNY</p> <p>ROZWÓJ EMOCJONALNO - MORALNY</p> <p>POSTAWA OBYWATELSKO - PATRIOTYCZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie nawyku rozwijania zainteresowań, zamiłowań i upodobań • umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji • otwartość na innych ludzi • umiejętność utrzymywania wartościowych, przyjaznych i głębokich kontaktów z innymi ludźmi • kształtowanie własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej • poznawanie historii i tradycji rodzinnego miasta (legenda, dzieje, zasłużeni ludzie) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z historią, geografiją, gospodarką, walorami krajoznawczymi oraz kulturą ludową rodzinnego miasta i regionu. 2. Zapoznanie uczniów ze specyfiką rodzinnego miasta na tle regionu, a regionu na tle Polski. 3. Ukazanie związków między ważnymi wydarzeniami w dziejach Polski, a dziejami lokalnymi i historią rodzinną. 4. Budzenie u uczniów zainteresowań przeszłością oraz dniem dzisiejszym własnego miasta i regionu. 5. Rozwijanie postaw patriotycznych związanych z historią lokalną i kulturą regionalną. 6. Rozwijanie aktywnego i świadomego udziału uczniów w życiu wspólnoty lokalnej. 7. Kształtowanie u uczniów szacunku wobec dorobku przeszłych pokoleń i potrzeby pielęgnowania tradycji rodzinnych. 8. Kształtowanie u uczniów potrzeby ochrony zabytków, pamiątek i pomników 9. Promowanie turystyki regionalnej. 	
ORIENTACJA ZAWODOWA I PLANOWANIE KARIERY	<p>ROZWÓJ INTELEKTUALNY</p> <p>ROZWÓJ EMOCJONALNO - MORALNY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie wglądu we własne walory i uzdolnienia (samoakceptacja) • wglądu we własne ograniczenia i słabości (samokrytycyzm) • umiejętności ożywiania w sobie aktywności życiowej • umiejętności stawiania sobie celów i 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z powiatowym urzędem pracy w realizacji programów wspierających aktywność zawodową. 2. Współpraca z uczelniami wyższymi celem przedstawienia oferty edukacyjnej – wyjazdy połączone z wykładami. 3. Umiejętność samooceny, słabych i mocnych stron. 4. Uświadamianie odpowiedzialności za własną edukację. 5. Planowanie własnej kariery. 6. Umiejętność zarządzania własnym potencjałem, stawiania sobie celów życiowych. 	

		ROZWÓJ FILOZOFICZNO - DUCHOWY	realizowania ich <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy twórczej we wszystkich sferach życia 	
--	--	--	---	--

Roczny Program Wychowawczy ZSZiO 2009/2010 realizuje poszczególne zagadnienia wynikające z zadań statutowych szkoły w ramach edukacji patriotycznej, obywatelskiej, prorodzinnej, prozdrowotnej, europejskiej, konsumenckiej, regionalnej, ekologicznej, przeciwdziałania agresji i przestępczości uczniów oraz zapobiegania uzależnieniom, orientacji zawodowej i planowania kariery i odpowiedzialności za własną edukacją.

Zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych w każdym miesiącu realizowane będą zaplanowane przedsięwzięcia, imprezy i tematyka godzin wychowawczych zgodnie z przypisaną edukacją.

W miesiącu wrześniu - edukację ekologiczną i samorządności, w miesiącu październiku - przeciwdziałania agresji i przestępczości uczniów oraz zapobiegania uzależnieniom, w miesiącu listopadzie - patriotyczną i obywatelską, w miesiącu grudniu – treści związane z prawami człowieka, w miesiącu styczniu - orientacji zawodowej, planowania kariery i odpowiedzialności za własną edukację, w miesiącu lutym - przeciwdziałania agresji i filozoficzną, w miesiącu marcu - prorodzinną, w miesiącu kwietniu – czytelniczo-medialną, w miesiącu maju - europejską, w miesiącu czerwcu - prozdrowotną i regionalną.

4.ZADANIA UCZESTNIKÓW PROCESU WYCHOWAWCZEGO REALIZOWANEGO PRZEZ SZKOŁĘ

Skuteczność oddziaływań wychowawczych w największym stopniu zależy od tego, czy będą one realizowane w sposób spójny przez wszystkich uczestników procesu edukacyjnego. Wynika z tego konieczność precyzyjnego określenia zadań, jakie powinni oni realizować w procesie dydaktycznym szkoły. Poniżej przedstawione zostały zadania, których systematyczna realizacja stwarza realną możliwość osiągnięcia sukcesu w pracy wychowawczej prowadzonej przez szkołę.

RADA PEDAGOGICZNA

- diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole
- proponuje działania strategiczne
- proponuje zmiany w zatwierdzonych planach pracy dydaktycznej , wychowawczej i opiekuńczej
- inspiruje działania innowacyjne i koncepcje programów wychowawczych
- ocenia stan wychowania i dydaktyki w szkole
- prognozuje potrzeby szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych

DYREKTOR SZKOŁY

- nadzoruje i kontroluje pracę wychowawcy w szkole

- współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w szkole
- kontroluje przestrzeganie Statutu Szkoły
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących spraw uczniów i nauczycieli
- współpracuje ze Szkolną Radą rodziców w zakresie tworzenia planów pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów
- podejmuje decyzje o zatrudnieniu osób wspomagających program wychowawczy szkoły (pedagoga, psychologa)

RADA RODZICÓW

- ocenia materialne i organizacyjne warunki pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły
- analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat nauczania i wychowania
- ocenia plany pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej
- zaleca zmiany po zasięgnięciu opinii rodziców
- jest łącznikiem pracy szkoły ze środowiskiem
- współpracuje z Radą Pedagogiczną i Samorządem Uczniowskim

RODZICE

- współpracują z wychowawcami klasy
- aktywnie uczestniczą w tworzeniu planów wychowawczych
- klasowe Rady Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Szkolnej Radzie Rodziców
- uczestniczą w ankietach i sondażach
- pomagają w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych
- wspierają działania innowacyjne szkoły poprzez własną pracę i pomoc materialną
- umożliwiają uczestnictwa rodziców w spotkaniach (szkoleniach) doskonalących ich umiejętności wychowawcze (nt. bezpieczeństwa - zdrowego stylu życia, sposobów przeciwdziałania zagrożeniom zdrowia i życia)

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

- reprezentuje całą społeczność uczniowską i każdego ucznia indywidualnie
- współpracuje z dyrekcją szkoły, nauczycielami, administracją szkolną, poszczególnymi klasami, rodzicami i środowiskiem lokalnym
- uczestniczy w uchwalaniu Statutu Szkoły oraz współdecyduje o życiu i pracy szkoły
- broni praw i godności uczniów, rozwiązuje ich problemy
- uczy zachowań społecznych poprzez realizację podjętych zadań

- uczy postaw obywatelskich, rozwija cechy i umiejętności przywódcze
- uczy planowania i osiągnięcia założonych celów
- organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne
- redaguje gazetki szkolne, prowadzi radiowęzeł, reklamuje imprezy szkolne
- podejmuje akcje na rzecz pomocy kolegom, dzieciom z domów dziecka czy osobom potrzebującym
- aktywizuje uczniów szkoły poprzez działania liderów młodzieżowych

WYCHOWAWCA KLASY

- identyfikuje ucznia ze szkołą
- otacza indywidualną opieką każdego ucznia
- ustala treści i formy zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy
- zapoznaje uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły i wszystkimi regulaminami obowiązującymi w szkole
- rozpoznaje środowisko pozaszkolne ucznia i „wewnętrzne życie” klasy
- diagnozuje potrzeby wychowawcze uczniów
- wspólnie z rodzicami, pedagogiem szkolnym tworzy plan wychowawczy w powierzonej mu klasie
- jest rzecznikiem praw ucznia i przyjacielem młodzieży
- zapoznaje uczniów z tradycjami szkoły
- kontroluje realizację zadań i podjętych zobowiązań klasy
- wspólnie z Klasową Radą Rodziców planuje imprezy klasowe, wycieczki, biwaki, formy pracy pozalekcyjnej
- diagnozuje stan zagrożenia, uzależnienia i ustala realizację programów profilaktycznych z pedagogiem i dyrektorem
- stwarza warunki do samorealizacji ucznia
- współpracuje z nauczycielami praktycznej nauki zawodu
- wspólnie z rodzicami dba o rozwój intelektualny i moralny ucznia
- omawia z uczniem ocenę z zachowania

NAUCZYCIELE

- współpracują z wychowawcą klasy w realizacji zadań wychowawczych szkoły i klasy
- informują wychowawcę klasy o wszystkich problemach uczniów związanych z postępami w nauce i zachowaniu
- uczestniczą w imprezach organizowanych przez daną klasę, bliżej poznają uczniów
- wspierają pracę uczniów uzdolnionych z danego przedmiotu, przygotowują do konkursów i olimpiad

- prowadzą konsultacje dla uczniów w wymiarze co najmniej 1 godz. tygodniowo po planowanych zajęciach
- prowadzą konsultacje dla rodziców
- udzielają pomocy uczniom słabym w danym przedmiocie poprzez szkolny system zajęć wyrównawczych

PEDAGOG SZKOLNY

- wspomaga pracę wychowawcy klasy
- diagnozuje środowisko wychowawcze
- analizuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły
- prowadzi zajęcia integracyjno - adaptacyjne
- prowadzi programy profilaktyczne z zakresu wychowania zdrowotnego i profilaktyki uzależnień
- uczestniczy w imprezach szkolnych, wycieczkach, biwakach
- współpracuje z rodzicami wszystkich uczniów wymagających szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki
- wspólnie z Poradnią Pedagogiczno - Psychologiczną i Służbą zdrowia, organizuje spotkania z lekarzami i specjalistami z różnych dziedzin wspomagania rozwoju uczniów

PRACOWNICY SZKOŁY

- biorą aktywny udział w procesie wychowawczo – opiekuńczym szkoły poprzez upowszechnianie pozytywnych zachowań
- reagują na przejawy niewłaściwego zachowania się uczniów na terenie szkoły

SZKOLNY KLUB MŁODZIEŻOWY

- W ZSZiO działa Szkolny Klub Młodzieżowy, zwany dalej „klubem”, będący pozalekcyjną formą wychowawczo – opiekuńczej działalności Zespołu Szkół.
- Klub przeznaczony jest głównie dla uczniów i słuchaczy, którzy muszą dłużej przebywać w Zespole Szkół ze względu na organizację dojazdu do szkoły.
- Klub działa w dni pracy szkoły, od godziny 7.30 do godziny 15.00.
- Klub wyposażony jest w niezbędny sprzęt umożliwiający pożyteczne zagospodarowanie czasu uczniów i słuchaczy, z niego korzystających.
- W klubie organizowane są:
 - wyjścia uczniów i słuchaczy do kina, teatru, filharmonii itp.;
 - imprezy szkolne oraz spotkania z ciekawymi ludźmi;
 - ekspozycje prac uczniów;
 - koła zainteresowań: dziennikarskie, aktorskie, wokalne – instrumentalne, sportowe;
 - organizacja turystyki szkolnej

5. METODY I SPOSOBY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Cele i zadania wychowawcze realizujemy poprzez:

- godziny wychowawcze,
- wybrane cele wychowawcze powinny być realizowane podczas nauczania wszystkich przedmiotów,
- prelekcje i wykłady,
- spotkania wychowawców z rodzicami,
- spotkania pedagoga szkolnego z uczniami,
- spotkania pedagoga szkolnego z rodzicami,
- współpraca z poradnią psychologiczno- pedagogiczną,
- działalność Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji młodzieżowych (np. klubu europejskiego, klubu młodzieżowego),
- organizacja i uczestnictwo w uroczystościach i imprezach szkolnych,
- wycieczki i imprezy klasowe,
- wycieczki przedmiotowe i zawodowe,
- udział w imprezach kulturalno – oświatowych na terenie miasta i powiatu,
- zajęcia pozalekcyjne i kółka zainteresowań,
- prace użyteczne na rzecz szkoły, klasy i środowiska lokalnego,
- udział w akcjach charytatywnych,
- współpraca z policją, przedstawicielami służby zdrowia, instytucjami kulturalnymi, społecznymi, ekologicznymi i innymi,
- organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych,
- indywidualne rozmowy (nauczycieli, wychowawców, pedagoga, dyrekcji) z uczniami i rodzicami,

6. REALIZATORZY PROGRAMU

Wszyscy pracownicy szkoły biorą udział w realizacji programu wychowawczego wspierając się wzajemnie w rozwiązywaniu problemów, przyjmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają program wychowawczy i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.

7. EWALUACJA PROGRAMU

Program wychowawczy podlega monitoringowi i ewaluacji tzn. systematycznej obserwacji, zbieraniu danych i ich interpretacji. Celem ewaluacji jest określenie, czy program realizuje postawione mu zadania.

Wskaźniki ewaluacji programu wychowawczego:

kryteria ilościowe (analiza wskaźników charakteryzujących):

- a) frekwencję uczniów na zajęciach lekcyjnych.
- b) liczbę uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych; procent ogółu uczniów.
- c) liczba uczniów z problemami wychowawczymi.
- d) liczba uczniów przystępujących do konkursów, liczba laureatów.
- e) ilość wycieczek organizowanych przez szkołę.
- f) liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły.

Dzielenie się spostrzeżeniami w zespołach nauczycieli uczących w poszczególnych klasach, a następnie w zespole wychowawców, pozwala na sumowanie informacji i formułowanie diagnozy w zakresie:

- a) relacji nauczycie – uczniowie,
- b) relacji między uczniami,
- c) działań pozytywnych grup uczniowskich i samorządności uczniów,
- d) stanowienia i egzekwowania prawa (w tym statutu i regulaminu)
- e) dyscypliny szkolnej i sposobów jej utrzymania,
- f) sposobu prowadzenia zajęć przez nauczycieli,
- g) tematyki zajęć o charakterze wychowawczymi i skuteczności metod jej realizacji,
- h) sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów,
- i) organizacji zarówno pracowników szkoły, jak i uczniów,
- j) utrzymanie porządku i dyscypliny,
- k) współpracy z rodzicami,
- l) współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Roczny Program Wychowawczy ZSZiO jest uzupełniany przez Plan Pracy Wychowawczej Szkoły, kalendarz imprez szkolnych na rok szkolny 2009/2010, Plany wychowawcze klas, Plan Pedagogizacji Rodziców, Ceremoniał Szkoły oraz obowiązujące w szkole Procedury i Regulaminy.

Nauczyciele wychowawcy opracowują Plany wychowawcze klas w oparciu o program wychowawczy i program profilaktyki szkoły.

System oceniania pełni stymulującą rolę w procesie dydaktycznym i wychowawczym.

Po zaopiniowaniu Programu Wychowawczego szkoły przez Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski został on przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej dnia 15. 09.2009r.